

بسم الله الرحمن الرحيم

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ، ونوعذ بالله  
من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا ، من يهدى الله  
فلا مضل له ، ومن يضل الله فلا هادي له ، وأشهد  
أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ، وأشهد أن محمدا  
عبده ورسوله . أما بعد :

#### \* حكمي ئه نجامداني نويژى جەنازە :

زانيانى ئەھلى سوننه فەرمۇۋيانە : ئەنجامداني نويژى  
جەنازە فەرزە لە سەر ھەندىك لە مۇسلمانان (فرض  
كفاية) ، واتە فەرزى يە لە سەر ھەموو مۇسلمانىك  
نويژى جەنازە ئەنجام بىدات بەلكو ئەگەر تەنها يەك  
مۇسلمانىش ئەم نويژە ئەنجام بىدات ئەوا ئەم ئەركە  
لە سەر ئەوانە ئىتر دەكەۋىت ، لە گەل ئەمەشدا  
تاوهەكى زمارەي نويژىگە رانى سەر جەنازەكە زىاتر بىت  
ئەوا نىز باشتە

#### \* چۈنىيەت ئەنجامداني نويژى جەنازە :

- جەنازەكە پۇوهو قىبلە دادەنرىت .

- ئەنجا ئەگەر مىدووه كە پىاپۇ ئەوا ئىمام و پېش  
نويژىكارى مۇسلمانان لە لاي سەرى مىدووه كەوھ پۇوهو  
قىبلە پادەوهستىت ، وە ئەگەر مىدووه كە ئافرهت بۇو  
ئەوا ئىمام لە ئاساتى ئاوه پاستىيە و پادەوهستىت .

٣ - ئەنجا دەلىت : (الله أَكْبَر) ، وە دواي (الله أَكْبَر) ئىيەم سوننەتە ئەم دوعايه بۆ  
مىدووه كە بىكىت :  
**((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَاعْفُ عَنْهُ**  
**وَأَكْرَمْ نُزْلَهُ وَوَسْعَ مُدْخَلَهُ ، وَاغْسِلْهُ**  
**بِالْمَاءِ وَالشَّلْجِ وَالبَرَدِ ، وَنَقْهُ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا**  
**يُنَقِّى الشَّوْبُ الْأَيْضُ مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا**  
**خَيْرًا مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ ، وَزَوْجًا**  
**خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ ، وَأَعْذِهُ مِنْ**  
**عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ))** صىح مسلم  
وە ئەگەر كەسىك خويىندەوارى نەبوو يان  
نەيدەتوانى ئەم دوعايه لە بەر بکات ئەوا دەتوانىت  
تەنها بلىت : (الله أَغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ).

٤ - ئەنجا دەلىت : (الله أَكْبَر) ، وە دواي (الله أَكْبَر) ئىارەم سوننەتە ئەم دوعايه بۆ  
مىسلمانان بىكىت : ((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَحِينَا  
وَمِنْتَنَا ، وَشَاهِدَنَا وَغَائِبَنَا ، وَصَغِيرَنَا  
وَكَبِيرَنَا ، وَذَكَرَنَا وَأَثَانَا ، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَتَهُ مَنَا  
فَأَخْيِهُ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مَنَا فَتَوَفَّهُ  
عَلَى الْإِيمَانِ ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ ، وَلَا  
تُضْلِلْنَا بَعْدَهُ)) صىح سنن أبي داود لىإمام الألبانى

- ئەنجا مۇسلمانان لە پىشت ئىمامەوھ بە سى پىز  
پادەوهستن چونكە ئەمە سوننەتە ، وە ئەگەر زىاتر  
بۇون ئەوا دروستە لە سى پىز زىاتر بۇوهستن .

- ئەنجا نى يەتى نويژى جەنازە لە دىدا دەھىتىت ،  
وە دەرىپىن و ووتىنى نى يەت بە زمان بىدۇھىيە .

- ئەنجا دەرپۇتە ناو نويژى جەنازەوھ بە ووتىنى (الله أَكْبَر) يەكەم بەم شىۋازە يە :

١ - دواي (الله أَكْبَر) يەكەم سورەتى (الحمد  
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ... ) تاوهەك ( ... وَلَا الصَّالِّينَ)  
دەخويىتىت ، ئەنجا دەلىت : (آمِين) ، ئەنجا  
سورەتىكى تىرىش دەخويىتىت وەكۆ سورەتى : (قُلْ  
هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) بەلام دوعاى (الاستفتاح) ناخويىتىت .

٢ - ئەنجا دەلىت : (الله أَكْبَر) ، وە دواي (الله أَكْبَر) دووهم صەلاؤات بۆ پېغەمبەر ( ﷺ )  
دەخويىتىت وەكۆ صەلاؤاتى ناو تەحياتى نويژە كانى  
تەرى بەم شىۋازە :

(اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا  
صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ  
مَجِيدٌ ، اللَّهُمَّ بارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ  
كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ  
حَمِيدٌ مَجِيدٌ) .

# چونیتی کردنی نویزی جهنازه

## بەپیش سەمتەسەن پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ و آله و سلم)

کۆکردنەوە و ئامادە کردنی  
صامۆستا محمد عبدالرحمن

پیش نویز و وتار خوینی مزگەوتی (شیخ ابراهیم) / کەلار

دیاری مالپەرى بەھەشت  
[www.ba8.org](http://www.ba8.org)

واته : پیغەمبەر (صلی اللہ علیہ و آله و سلم) قەدەغەی کردووە نویزى مردوو بکریت لە سەر جەنازە لە نیوان گورپستاندا . \* لە کۆتايدا نامؤزگارى هەممۇ مۇسلمانان دەكەم : ۱- كەوا هەول بەدەن ئەم سوننەتانەي پیغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ و آله و سلم) زىندوو بکەنەوە و پەيرەوى بکەن و هانى مۇسلمانىش بە گشتى بەدەن بۆ پەيرەو کردى سوننەتكان و ئەو چەندىن (قیراط)ە خىرە كەورەيە لە دەست نەدەن . ۲- پیویستە هەممۇ مۇسلمانىك پیش مردىنى (وەھىيت) بکات بە كەسوکارى كەوا دواي مردىنى هەولى ئەوە بەدەن ژمارەيەكى زىر لە مۇسلمانان كۆبکەنەوە بۆ ئەنجام دانى نویزى مردوو لە سەر جەنازەكەي بەلكو بەرتکا و شەفاعەتى ئەھلى تەوحید و شوئىنکە توانى سوننەت بکەویت (إن شاء الله) . والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

## لە مالپەرى بەھەشت

[www.ba8.org](http://www.ba8.org)

زیاتر لە (100) كىتب و نامىكەي بەسۈددە لە بوارەكانى (عىيىدە، عىيادەت، مۇعماھەلات، ناسفەتان، لاۋان، مانگى رەمەزان، مېڭۈر، ھەممە جۈزادە خوپىنىڭەوە، و ھەرروھا ھەممۇ ژمارەكانى كۆڭۈرى، رېڭىڭى راست و بىلاڭىراوەي زانست ، كۆمەئىنگ و تارى مامۇستاياني سەلەفى، و سەدان پرسىyar و وەنلەمى شەرعى و پىزىشكى، و سەدان بابەت لە سەر ڙىن ھەينان و شۇو كىردىن، سەدان بابەت لە سەر ئەندەل و پەروردەدە...)

- ئەنجا بواي تەواو بۇونى ئەم دوعايى سەلام دەداتەوە بە لای راستدا ، ئەنجا بە لای چەپىشدا .

چەند بېرخستنەوەيەك :

۱ - تەنها لە گەل (الله أكبار) يەكەمدا ھەردوو دەستت بەرز دەكەيتەوە تاوهەكى ئاستى ھەردوو شانت يان تاوهەكى ئاستى ھەردوو گویت ، ئەنجا دەستتى راستت لە سەر دەستتى چەپت دادەنەيت لە سەرسىنگ .

كەواتە لە گەل باقى سى (الله أكبار) كانى تردا دەستت بەرز ناكەيتەوە چونكە ئەم دەستت بەرز كەدنەوەيە بىدۇھىيە ، بە بەلگەي ئەم فەرمۇودەيە : عن عبد الله بن عباس (رضي الله عنهما) قال : ((أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كَانَ يَرْفَعُ يَدِيهِ عَلَى الْجَنَازَةِ فِي أُولَى تَكْبِيرَةٍ ، ثُمَّ لَا يَعُودُ)) حديث صحيح ، انظر كتاب "أحكام الجنائز" للإمام الألبانى ص : ۱۱۶

واته : پیغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ و آله و سلم) لە نویزى سەر جەنازەدا لە گەل (الله أكبار) يەكەمدا ھەردوو دەستتى بەرز دەكەدەوە ، ئەنجا ئەمەي دۇوبىارە نەدەكەدەوە .

۲ - دروست نى يە نویزى جەنازە لە ناو گورپستاندا ئەنجام بدرىت ، بە بەلگەي ئەم فەرمۇودەيە : عن أنس (رضي الله عنهما) قال : ((أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى أَنْ يُصْلِي عَلَى الْجَنَائزِ بَيْنَ الْقَبُورِ)) صحيح الجامع الصغرى (٦٨٣٤)